

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 20 czerwca 2017 r.

ZP-KNPS.431.6.18.2017.MB1

ORP
28.06.2017
Dolal

ORP. 1713.2.2017
Urząd Miejski w Żmigrodzie
Wydział - Punkt Informacyjny
27-06-2017
6286

Pani
Maria Pelc
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Żmigrodzie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 10-12 maja 2017 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolerów: Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki oraz Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żmigrodzie z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 10 maja 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 15 grudnia 2016 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na I półrocze 2017 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Maria Pelc, zatrudniona na stanowisku Kierownika GOPS w Żmigrodzie od 1 lipca 1993 r.

Pani Maria Pelc jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 7 czerwca 2017 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żmigrodzie w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy, natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 15 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Gmina Żmigród nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy).

Ponadto ustalono, że Kierownik Ośrodka, na podstawie upoważnienia Burmistrza Gminy Żmigród z dnia 1 lipca 2008 r. wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach dotyczących prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793, ze zm.).

Stwierdzono również, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy. Nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 3a ustawy. Ustalono, że Gmina realizuje zadanie wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 5, 6 i 9 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Żmigród realizowane było zadanie wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy. Ponadto Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6). Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9), natomiast nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5).

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Żmigród zamieszkałą przez 14.954 mieszkańców (według stanu na dzień 31.03.2017 r.), w tym 117 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną. W Gminnym Ośrodku Pomocy

Spółecznej w Żmigrodzie na dzień kontroli zatrudnionych było 6 pracowników socjalnych terenowych, w tym 1 przebywa na urlopie rodzicielskim.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2.000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku GOPS w Żmigrodzie wskaźnik ten jest spełniony w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- podejmowanie decyzji w sprawie udzielenia pomocy w formie schronienia w oparciu o nierzetelnie sporządzony wywiad środowiskowy;
- przeprowadzenie wywiadu środowiskowego na niewłaściwym druku w sprawach przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przywołanie błędnej podstawy prawnej w decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- błędne ustalenie okresu objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym w decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz brak w aktach sprawy dokumentów uzasadniających m.in. przyznanie świadczenia przed datą złożenia wniosku;
- nieprawidłowe doręczanie decyzji administracyjnych w sprawach usług opiekuńczych oraz kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w środowiskowym domu samopomocy;
- nieterminowe przeprowadzenie wywiadu aktualizacyjnego w sprawie dotyczącej ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej;
- brak dokumentów potwierdzających wysokość renty socjalnej w sprawie dotyczącej kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w środowiskowym domu samopomocy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2. (J.S.) w związku z ubieganiem się Strony o pomocy w formie schronienia na terenie gminy Długołęka, wywiad środowiskowy sporządzony został w dniu 31.01.2016 r. przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce. Wywiad ten nie zawierał pieczętki nagłówkowej organu, który sporządził wywiad oraz podpisu pracownika socjalnego pod planem działań. GOPS w Żmigrodzie w oparciu o tak sporządzony wywiad, w dniu 10.02.2016 r. wydał decyzję (Nr GOPS.8131.sch.1.1.2016) przyznającą pomoc w formie schronienia, zamiast odesłać wywiad do Ośrodka, który go sporządził celem uzupełnienia.

W § 2. 6. Rozporządzenia Ministra Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego wskazano, że wzór kwestionariusza wywiadu określony został w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Zatem przyjęty do stosowania kwestionariusz wywiadu bezwzględnie powinien być wypełniony rzetelnie i prawidłowo.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wywiad środowiskowy, w związku ze zgłoszeniem się osoby poszkodowanej w wyniku zaistniałego zdarzenia losowego, został przeprowadzony w jednym przypadku na części I kwestionariusza wywiadu dotyczącego osób ubiegających się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej, a w dwóch przypadkach na części IV dotyczącego osób lub rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (aktualizacja wywiadu), zamiast na części VII kwestionariusza wywiadu dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

Zgodnie z § 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1406), w przypadku ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego, pracownik socjalny przeprowadzający wywiad wypełnia część VII kwestionariusza wywiadu.

2. W sprawie nr 2 (A.K.) w podstawie prawnej decyzji Nr GOPS.8121.C.2.2017 z dnia 9.01.2017 r., przyznającej pomoc na pokrycie części wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego - remont pokoi po pożarze w budynku mieszkalnym, nie przywołano art. 40 ust. 1 ustawy zgodnie, z którym zasiłek celowy może być przyznany również rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, a wskazano art. 39 ust. 2,

zgodnie z którym zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenie, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów określonego aktu prawnego oraz z powołaniem jego źródła publikacji.

W sprawdzonych sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (R.L.) błędnie ustalono okres objęcia osoby ubezpieczeniem. Decyzją Nr GOPS.8127.ŚZ.6.2016 z dnia 25.03.2016 r. potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na okres od 1 do 11 marca 2016 roku, tj. tylko na czas pobytu strony w szpitalu, zamiast udzielić świadczenia na okres 90 dni (art. 54 ust 8 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych).

Zgodnie art. 54 z ust. 9 i 10 cytowanej ustawy, w przypadku objęcia osoby ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu oraz zmianie sytuacji dochodowej lub majątkowej, niezwłocznie stwierdza się wygaśnięcie decyzji.

2. Ponadto, w aktach powyższej sprawy brakowało dokumentu potwierdzającego pobyt strony w szpitalu i stwierdzającego brak ubezpieczenia strony, uzasadniających przyznanie prawa do świadczeń m.in. przed datą 14 marca 2016 r. tj. datą złożenia wniosku przez stronę.

Powyższe jest niezgodne z art. 107 ust. 5d ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, że w przypadku, gdy okoliczności sprawy, mające wpływ na prawo do świadczeń, wymagają potwierdzenia innymi oświadczeniami lub dokumentami niż wymienionymi w ust. 5b, można domagać się takiego oświadczenia lub dokumentu. W trakcie kontroli, do akt sprawy zostały dołączone brakujące dokumenty.

W sprawdzonych sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług

opiekunów dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 3 (K.Ż.) decyzja Nr GOPS.8127.UO.41.2016 z dnia 25.07.2016 r. została doręczona do miejsca zamieszkania Strony przez opiekunkę świadczącą usługi opiekuńcze. Odbiór decyzji pokwitowała synowa, która nie posiadała stosownego upoważnienia strony w tym zakresie. Powyższe jest niezgodne z art. 40 k.p.a., który stanowi, że decyzje administracyjne doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (H.D.) nieterminowo przeprowadzono aktualizację wywiadu środowiskowego. Do decyzji Nr GOPS.8131.DPS.4.1.2016 z dnia 27.07.2016 r. dotyczącej ustalenia odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, wywiad środowiskowy przeprowadzono w dniu 22.07.2016 r. Aktualizacja wywiadu została sporządzona w dniu 23.02.2017 r., tj. po upływie 6 miesięcy.

Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadu sporządza się nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania i ustalania odpłatności za pobyt w środowiskowym domu samopomocy stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (P.B.) decyzja Nr GOPS.ŚDS.8131.13.2017 z dnia 2.01.2017 r. doręczona została stronie bez wskazania daty ich doręczenia

Zgodnie z art. 46 § 1 k.p.a. odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

2. W aktach sprawy nr 3 (J.P.) brakowało dokumentów potwierdzających wysokość renty socjalnej pobieranej przez stronę.

Zgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 4 i 10 ustawy sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się m. in. na podstawie decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej,

jak i dowodu otrzymania w/w świadczeń.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami wydaje się następujące zalecenia:

1. Rzetelnie wypełniać druk wywiadu środowiskowego określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego tj. z uwzględnieniem pieczętki nagłówkowej organu, który sporządził wywiad oraz podpisu pracownika socjalnego pod planem działań. W przypadku sporządzania wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego innego ośrodka pomocy społecznej dopilnować, aby druk wywiadu sporządzony był właściwie.

Podstawa prawna: § 2. 6. Rozporządzenia Ministra Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1406).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego ustalać wypełniając część VII kwestionariusza wywiadu.

Podstawa prawna: § 10 rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2016 r., poz. 1406, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny. W podstawie prawnej decyzji przywoływać wszystkie faktyczne przepisy, które legły u podstawy jej wydania.

Podstawa prawna: art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydawać świadczeniobiorcom na okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest: - dzień złożenia wniosku lub w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym - dzień udzielenia świadczenia - chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Do akt sprawy dołączać stosowne dokumenty uzasadniające przyznanie świadczenia m.in. przed datą złożenia wniosku.

Podstawa prawna: art. 54 ust 7, 9 i 10 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (t.j. Dz. U. z 2016 r.,

poz. 1793 ze zm.), art. 107 ust. 5d ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

5. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronom postępowania za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy, a gdy działa przez przedstawiciela - temu przedstawicielowi. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników, dopilnować aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40 § 1, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.

Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. W stosunku do osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację wywiadów sporządzać nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustalać m. in. na podstawie decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej, jak i dowodu otrzymania w/w świadczeń.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b pkt 4 i 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

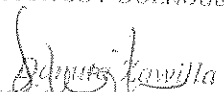
Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora

Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmię proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

① Burmistrz Gminy Żmigród

2. a/a

